

Justitsministeriet
Sikkerhedskontor I
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att: Ida Elise Tommerup og Louise Varberg

København 23. september 2021

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. (styrkelse af passikkerheden i Danmark m.v.) j. nr. 2020-10-0625.

Vi siger indledningsvis tak for invitationen til at kommentere udkastet til lov om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret. Vi er glade for denne mulighed, og giver gerne høringssvar på fremtidige høringer på dette område. For vores medlemmer og os som interesseorganisation har det en stor betydning, at vi bliver hørt.

For udlandsdanskerne har det danske pas stor betydning. For mange er "det rødbedefarvede pas" synonymt med danskhed og tilknytningen til det danske fædreland, og der findes derfor nok ikke andre persongrupper, som går ligeså meget op i det danske pas som udlandsdanskerne.

Vi vil understrege, at vores organisation udelukkende forholder sig til lovforslaget i det omfang, det vedrører vores medlemmer. Det vil sige danske statsborgere bosiddende i udlandet. Derfor er det rigtig vigtigt for Danes Worldwide at bidrage med vores erfaringer om det danske pas fra vores medlemmer.

Begrænsning af antal pas pr. borger

Ved indførslen af regler om begrænsninger af udstedelsen af pas har vi fuld forståelse for de retlige og praktiske hensyn bag og finder det selvfølgelig positivt, at man vil begrænse den kriminelle brug af det danske pas. Vi vil dog gerne sikre os, at den ændrede praksis ikke vil komme til at have negative konsekvenser for udlandsdanskernes lovlige brug og adgang til udstedelse af nye danske pas.

Vi hører ofte fra udlandsdanskere, som rejser meget i forbindelse med arbejde, at de oplever problemer med mangel på plads til ind- og udrejsestempler på siderne i passet. Derfor er der nogen, som meget ofte søger om et nyt pas inden passets 10-årige løbeperiode, udelukkende fordi der ikke er flere ledige sider i passet.

Vi finder det positivt, at den foreslåede nye § 1b, stk. 3 nævner, at politiet ved særlige omstændigheder kan udstede flere end tre pas i den femårige periode. Dette kan nemlig være tilfældet for danske statsborgere som rejser meget fx pga. erhvervsaktivitet eller udlandsdanskere, som rejser meget til og fra Danmark fra visaplightige lande og det er derfor vigtigt, at der i praksis vil være forståelse herfor.

Vi foreslår derfor, at der indføres mulighed for, at man ved udstedelse af et nyt dansk pas kan anmode om et pas med et udvidet antal sider. Eventuelt mod betaling af et større gebyr til dækning af de forøgede omkostninger forbundet hermed. Gebyret skal dog ikke være højere, end at der stadig vil være en besparelse fremfor at skulle betale for et helt nyt pas. Ligeledes har vi forståelse for, at der kan være et behov for, at man skal kunne dokumentere behovet for et udvidet antal sider i passet, ved fx at kunne dokumentere den omfattende rejseaktivitet.

Bedre kontrol ved udstedelse af pas

Danes Worldwide finder det positivt, at regeringen nedsætter en arbejdsgruppe, som skal afsøge løsningsmodeller for, at udstedelsen af danske pas på baggrund af falske bilag kan begrænses.

Idéen med et nyt pasregister, som kan bruges af samtlige pasudstedende myndigheder i Danmark og de danske repræsentationer, er kærkommen. Det er dog ikke uden et vist forbehold, da vores medlemmer gang på gang oplever problemer i forhold til udstedelsen af pas i Danmark og på de danske repræsentationer i udlandet grundet manglende kendskab til reglerne for dansk indfødsret og dobbelt statsborgerskab. Vores erfaring er, at dette forværres ved at samarbejdet mellem de pasudstedende myndigheder og Indfødsretskontoret under Udlændinge- og Integrationsministeriet - fra vores synspunkt - virker minimalt.

Vi har desværre set mange eksempler på, at der er blevet udstedt pas på forkert grundlag, eller der nægtes udstedelse af et pas, fordi både den danske statsborger og medarbejderen hos den pasudstedende myndighed ikke har godt nok kendskab til reglerne. Det bemærkes hertil, at der er mangel på offentlig generel information og vejledning om indfødsretsreglerne og sammenhængen mellem dansk statsborgerskab og det danske pas.

Eksempel 1: En tidligere dansk statsborger besøger en dansk kommunes borgerservice og får udstedt et nyt dansk pas. Borgeren har medbragt et udløbet dansk pas og et gyldigt australsk pas. Borgeren er ikke selv bekendt med de tidligere gældende regler og er derfor ikke klar over, at han har mistet det danske statsborgerskab. Borgeren har derfor rejst på det ugyldige danske pas og søger derfor i forlængelse heraf om et nyt dansk pas, i troen på, at han stadig er dansk statsborger.

Medarbejderen i kommunens borgerservice er opmærksom på, at man nu gerne må være dobbelt statsborger, men er ikke opmærksom på, at man har mistet sit danske statsborgerskab, hvis man søgte om og opnåede fremmed statsborgerskab før den 1. september 2015. Resultatet er, at den forhenværende danske statsborger får udstedt et gyldigt dansk pas af den pasudstedende myndighed på ugyldigt retsgrundlag.

Danes Worldwide foreslår derfor, at det nye pasregister bør være baseret på et samarbejde mellem alle de relevante myndigheder, herunder Justitsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udenrigsministeriet, de danske ambassader og repræsentationer i udlandet og de danske kommuner, og alt relevant information om udstedelse, nægtelse og inddragelse af pas, samt afgørelser og dokumentation for dansk indfødsret på den enkelte danske statsborger vil fremgå i registeret.

Eksempel 2: En ambassade afkræver dokumentation fra borgeren om fremmed statsborgerskab. Borgeren er kun dansk statsborger og kan derfor ikke fremskaffe dokumentation for fremmed statsborgerskab. Derefter er borgeren blevet henvist til at søge om bevarelse af dansk statsborgerskab, jf. § 8 i indfødsretsloven, hos Indfødsretskontoret. Der fremgår dog tydeligt af både § 8, stk. 1, samt af FN's Konvention om begrænsning af statsløshed artikel 8, at et land ikke kan fratage en borger deres statsborgerskab, hvis borgeren derved bliver statsløs. Ved at nægte at udstede et dansk pas til en dansk statsborger, bliver den danske statsborger i de facto statsløs og risikere at miste sin opholdstilladelse i bopælslandet, samt ikke at kunne indrejse til Danmark.

Vi har set mange tilfælde af, at de danske repræsentationer efterspørger bevis for dansk indfødsret eller begrænser pas til at være gældende til borgerens 22. fødselsdag, jf.

Indfødsretslovens § 8 om bevarelse af det danske statsborgerskab. I visse tilfælde har ansøgeren kun ét statsborgerskab og er derfor ikke omfattet af § 8. På den baggrund kan en dansk repræsentation dog ikke udstede et nyt pas, da det kun er Indfødsretskontoret, som kan træffe afgørelse om bevarelse af/bevis for dansk statsborgerskab.

Det vil for mange danskere født i udlandet være passet, som i det daglige bruges som dokumentation for dansk statsborgerskab/indfødsret. Hvis ikke man kan fremvise et dansk pas, er den eneste måde at kunne dokumentere dansk indfødsret, at fremvise et bevis for dansk statsborgerskab udstedt af Indfødsretskontoret. Bevis for dansk statsborgerskab er kun noget man har, hvis man aktivt har søgt om bevis eller indfødsret via naturalisation, eller på anden måde har søgt om dansk statsborgerskab, f.eks. via naturalisation. Det er altså derfor de færreste danske statsborgere, som har et bevis for dansk statsborgerskab.

Sagsbehandlingstiden for at få et bevis for dansk statsborgerskab eller få et bevis for, at man har bevaret det danske statsborgerskab, er officielt 8-10 måneder, men vores medlemmers erfaring er, at der kan gå mellem 4 måneder og 2 år. Ligeledes er sagsbehandlingstiden for generhvervelse af dansk statsborgerskab for tidligere danske statsborgere i øjeblikket på over et år. Hvis en ambassade kræver bevis for dansk statsborgerskab kan der altså gå urimelig lang tid, før en borger kan fremskaffe et sådant bevis og kan derfor længe være uden et dansk pas.

Det foreslås, at der udarbejdes en informationskampagne og generel udbredelse af reglerne på området. Dette kunne bl.a. kunne indebære, at de relevante myndigheders hjemmesider, udvider deres vejledning om reglerne for det danske statsborgerskab og pas, inklusiv oversættelse til minimum engelsk, men gerne flere sprog. Danes Worldwide samarbejder gerne med de relevante myndigheder om en sådan informationskampagne.

Med det nye pasregister vil vi dog kraftigt opfordre til, at dette register vil indeholde informationer fra Indfødsretskontoret om den danske indfødsret på personer, som har fået deres danske indfødsret bekræftet af Indfødsretskontoret.

Danes Worldwide finder det positivt, at der vil blive fastsat nye regler om adgangen til at påklage afgørelser om pas truffet af de danske pasudstedende myndigheder i Danmark og udlandet, men er samtidig bekymret for, hvilken betydning det kan have for især udlandsdanskerne. Hvis en klagesag trækker i langdrag kan en borger igen stå uden et dansk pas i lang tid. Vi går derfor ind for, at der bliver sat et servicemål for disse klagesager, som er maks. 30 dage, så udlandsdanskere og andre danskere, som opholder sig i udlandet, ikke kommer til at stå i en situation uden pas.

Med det nye pasregister vil vi dog opfordre til, at dette register vil indeholde informationer fra Indfødsretskontoret og den danske indfødsret på personer, som har fået deres danske indfødsret bekræftet af Indfødsretskontoret.

Dette vil dog også kræve, at sagsbehandlingstiden hos Indfødsretskontoret bliver nedsat.

Konklusion

På baggrund af ovenstående mener Danes Worldwide derfor, at det er positivt med en regulering af reglerne og at sikkerheden for danske pas bliver bedre.

Vi støtter forslaget om indførelse af et nyt pasregister, men opfordrer dog samtidig til, at alle pasudstedende myndigheder bliver bedre til at administrere reglerne for dansk indfødsret, samt et bedre samarbejde og udveksling af oplysninger om den danske indfødsret for danske statsborgere, ved udstedelsen af danske pas. Herved kunne man bedre sikre, at en pasudstedende myndighed i Danmark eller udlandet ikke fejlagtigt udsteder pas til tidligere danske statsborgere, som har mistet det danske statsborgerskab enten automatisk eller frakendt ved dom.

Derudover opfordrer vi også til, at man indføre en mulighed for at få tilføjet yderligere sider til personer med stor rejseaktivt.

De bedste hilsner

Anne Marie Dalgaard
Generalsekretær